

GEMEENTE BOEKEL

VOORSTEL AAN DE RAAD

- Datum** : 24 februari 2015
- Voorstel van** : college van burgemeester en wethouders
- Onderwerp** : Voorjaarsnota 2016 GGD Hart voor Brabant

Samenvatting

De GGD Hart voor Brabant voert voor 27 gemeenten binnen de GR taken uit op het gebied van de openbare gezondheidszorg. De GGD biedt nu haar Voorjaarsnota 2016 aan als voorloper van de begroting. Gemeenten krijgen de gelegenheid om hun zienswijze hierop te geven. Het AB stelt de Voorjaarsnota op 9 april 2015 vast. Wij zijn het eens met de voorgestelde inhoudelijke en financiële koers (bezuinigingsscenario 3). De Voorjaarsnota past binnen onze programma-begroting. Er zijn enkele ontwikkelingen, die van invloed (kunnen) zijn op de aanwezige financiële ruimte. Te zijner tijd zal bij de begroting 2016 van de GGD hier meer duidelijkheid over zijn.

Voorgesteld besluit :

- Kennismemen van de Voorjaarsnota 2016 van de GGD Hart voor Brabant;
- Een positieve zienswijze te geven over de Voorjaarsnota 2016 van de GGD Hart voor Brabant.

De gemeente Boekel werkt op diverse beleidsgebieden samen met andere gemeenten. Dat geldt ook voor het taakveld openbare gezondheidszorg. Deze samenwerking is bekrachtigd in een gemeenschappelijke regeling. Van de gemeenschappelijke regelingen wordt gevraagd hun voorjaarsnota 2016 tijdig in te dienen zodat uw raad in de gelegenheid wordt gesteld om te reageren op de te hanteren uitgangspunten van deze gemeenschappelijke regelingen. Met dit voorstel leggen wij u de voorjaarsnota 2016 van de GGD Hart voor Brabant voor.

Inleiding/probleemstelling:

De GGD Hart voor Brabant (hierna: GGD) is een Gemeenschappelijke Regeling (GR) van 27 gemeenten in de regio Midden Brabant, regio Den Bosch en regio Brabant Noordoost. De GGD voert taken uit op het gebied van de openbare gezondheidszorg in opdracht van de gemeenten. Dit gebeurt op basis van de Wet Publieke Gezondheid.

Op 30 januari 2015 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van de GGD de Voorjaarsnota 2016 naar de gemeenten gestuurd. De Voorjaarsnota 2016 geeft in grote lijnen aan hoe de begroting 2016 er uit gaat zien. Gemeenten binnen de GR kunnen reageren op deze Voorjaarsnota, die het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD op 9 april 2015 vaststelt. De gemaakte opmerkingen van gemeenten worden in deze besluitvorming meegenomen.

Beoogd resultaat:

De Voorjaarsnota is de basis voor de ontwerpbegroting 2016 van de GGD. De gemeenten kunnen hun zienswijze geven op de Voorjaarsnota en later op de ontwerpbegroting en op deze wijze mede richting geven aan de inhoudelijke en financiële koers van de GGD.

Keuzemogelijkheden:

Voorgesteld wordt om een positieve zienswijze te geven over zowel de inhoudelijke als de financiële koers van de Voorjaarsnota 2016 van de GGD. Het bezuinigingsscenario dat aan de Voorjaarsnota 2016 ten grondslag ligt (scenario 3) gaat uit van een stelpost van € 400.000 voor investeringen in innovatie en nieuwe werkwijzen in het kader van de transities. Mede hierdoor wordt de taakstellende bezuiniging van 8% in 2016 niet gehaald. Uw raad kan er dan ook voor kiezen om vast te houden aan deze taakstellende bezuiniging en in dat kader een negatieve zienswijze te geven op de Voorjaarsnota 2016.

Argumenten:

De belangrijkste argumenten waarom wij komen tot het voorgestelde besluit zijn als volgt:

1. de Voorjaarsnota 2016 past in het ingezette beleid;
2. het voorgestelde bezuinigingsscenario voldoet aan de wens van gemeenten dat de GGD werk maakt van bezuinigen, maar biedt ook ruimte voor versterking in het kader van de transities.

Hieronder zullen wij deze argumenten nader toelichten.

1. De Voorjaarsnota 2016 past in het ingezette beleid.

De Voorjaarsnota 2016 baseert zich net als in 2015 op 3 speerpunten:

- Gelijke kansen: door het terugdringen van gezondheidsachterstanden;
- Gezonde omgeving: door te zorgen voor een gezonde en veilige omgeving;
- Vitale bevolking: door te investeren in preventie.

Deze speerpunten passen bij de beleidsuitgangspunten van ons lokaal gezondheidsbeleid. Daarnaast wil de GGD vanuit haar (medische) deskundigheid graag aansluiten bij de ontwikkelingen in de transities en daarom 'dichtbij werken': in de gezinnen, in de scholen en in de wijken. Dit sluit ook aan bij onze transitiegedachte.

2. Het voorgestelde bezuinigingsscenario voldoet aan de wens van gemeenten dat de GGD werk maakt van bezuinigen, maar biedt ook ruimte voor versterking in het kader van de transities.

In 2012 en 2013 bezuinigde de GGD op verzoek van de gemeenten 1,7 miljoen euro. In 2014 en 2015 bezuinigde de GGD om autonome ontwikkelingen te compenseren. Daarnaast leidde de integratie van de JGZ tot een structureel jaarlijks voordeel voor gemeenten van 600.000 euro, gerealiseerd binnen de bedrijfsvoering.

Bovenop de al gerealiseerde bezuinigingen had een aantal gemeenten binnen het AB de vraag aan de GGD om mee te bewegen met de bezuinigingen op het gemeentefonds ('trap op, trap af'). In deze context heeft het AB de opdracht verstrekt om vertrekend vanuit de inhoud bezuinigingsopties aan te geven. De GGD heeft deze opdracht samen met een aantal bestuurders en ambtenaren opgepakt. Dit resulteerde in een productenboek, waarin de bezuinigingsopties en hun maatschappelijke effecten zijn opgenomen. Dit productenboek is een handvat om gefundeerde keuzes te maken voor het doorvoeren van bezuinigingen.

Op basis van het productenboek zijn drie scenario's ontwikkeld:

Scenario 1: Bezuiniging op huisvesting en JGZ:

Het AB heeft in juli 2014 besluiten genomen, die leiden tot een lagere gemeentelijke bijdrage en vanaf 2015 worden geëffectueerd:

- Huisvestingsplan (gelijke dienstverlening, maar in minder aantal consultatiebureaus);
- Nieuw basispakket JGZ (meer activiteiten naar plustaken, per gemeente te kiezen en te financieren naast de reguliere gemeentelijke bijdrage voor de GGD).

Scenario 2: Gericht versoberen:

Bovenop scenario 1 voert de GGD een aantal taken efficiënter of soberder uit of helemaal niet meer:

- Intake: alleen bij het eerste kind een huisbezoek, de volgende kinderen gaan naar het consultatiebureau;
- Onderzoek spraak/taal: niet meer door de logopedist, maar door de jeugdarts;
- Inloopspreekuur: één locatie per gemeente en andere, digitale vormen;
- Collectieve preventieve seksuele gezondheid: niet meer alle doelgroepen;
- Besparing klantcontactcentrum op advisering en lichte ondersteuning.

Scenario 3: Versoberen én versterken:

In dit scenario wordt naast de bezuinigingen uit scenario 2 ruimte gemaakt voor het investeren in nieuwe taken, die in de transities belangrijk worden. Hiervoor wordt een stelpost van 400.000 euro voorgesteld. De GGD wil samen met gemeenten de behoeften verder verkennen en bij de begroting 2016 verder uitwerken.

Deze drie scenario's zijn besproken in het DB, AB en regionale bestuurlijke overleggen. Het uiteindelijke voorstel is verwerkt in deze Voorjaarsnota 2016 en daarover moet een besluit worden genomen.

Wij stellen voor om te kiezen voor scenario 3. Dat wil zeggen een combinatie van aanvullende bezuinigingen en de opname van een stelpost voor investeringen in innovatie en nieuwe werkwijzen in het kader van de transities. Het AB zal later besluiten over de besteding van deze middelen en de randvoorwaarden, waaronder deze besteding plaatsvindt.

Financiële gevolgen en dekking:

In onze begroting is voor de GGD voor 2016 een bedrag van € 314.000 opgenomen. De totale bijdrage van de gemeente Boekel voor 2016 is volgens de Voorjaarsnota van de GGD € 304.485. Dit is dus gebaseerd op scenario 3. Er is dan nog een ruimte van € 9.515 op onze begroting voor de GGD.

Door de verschuivingen binnen het basispakket JGZ is het basispakket kleiner geworden en dienen gemeenten een aantal JGZ-taken als plustaken af te nemen. Voor 2015 is afgesproken dat gemeenten deze taken nog als "verplichte winkelnering" hebben afgenomen bij de GGD. Vanaf 2016 zijn gemeenten vrij om deze taken al dan niet bij de GGD in te kopen (dan als plustaak). De genoemde financiële ruimte zal (grotendeels) voor deze plustaken worden ingezet.

Verder bestaat de kans dat de indexering hoger uitvalt dan genoemd in de Voorjaarsnota van de GGD. Dit zou een tekort op de begroting van Boekel kunnen gaan vormen. Bij het vaststellen van de begroting 2016 van de GGD zal de definitieve bijdrage pas duidelijk zijn. Het voorstel is om straks de (eventuele) financiële consequenties uit de begroting 2016 van de GGD te verwerken bij de Programmabegroting 2016-2019 van de gemeente Boekel.

Risico's:

De Voorjaarsnota 2016 van de GGD zoals deze nu voorligt bevat nog een aantal aspecten en onzekerheden die van invloed kunnen zijn op de hoogte van de uiteindelijke gemeentelijke bijdrage in de begroting 2016 van de GGD. Het gaat hierbij om de volgende zaken:

1. de bezuiniging op de GGD is lager dan gewenst;
2. er zullen nog enkele aanpassingen plaatsvinden, die van invloed zijn op de hoogte van de gemeentelijke bijdrage.

Hieronder lichten we bovenstaande punten nader toe.

1. De bezuiniging op de GGD loopt in een ander tempo dan gewenst.

De keuze voor scenario 2 betekent dat een bezuiniging van ongeveer 5% wordt gehaald. De keuze voor scenario 3 zou een kleinere bezuiniging betekenen, omdat een deel van de bezuiniging weer wordt geïnvesteerd in nog te bepalen innovatietaken in het sociaal domein. Los

van het scenario dat uiteindelijk door het AB wordt gekozen, kan worden geconstateerd dat de bezuinigingen zich in een ander tempo voltrekken dan de bezuinigingspercentages in de brief van de coördinerend burgemeester van de gemeente Oss. Deze brief voor de gemeenschappelijke regelingen in deze regio geeft aan dat de percentages uit de vorige brief (2013) nog steeds kaderstellend zijn.

Het AB heeft de begroting 2015 van de GGD destijds onveranderd vastgesteld, waardoor we financieel gezien al uit de pas lopen met de genoemde percentages. Belangrijker is dat we met elkaar in gesprek zijn gegaan over de inhoud van de GGD en zorgvuldig hebben gekeken op welke wijze bezuinigingen verantwoord kunnen worden opgepakt. We hebben daarbij ook rekening gehouden met de maatschappelijke effecten, die daarbij kunnen optreden. Dit maakt dat op een verantwoorde manier wordt afgeweken van de voorgestelde (financiële) koers.

1. De bezuiniging op de GGD is lager dan gewenst.

De keuze voor scenario 3 betekent een kleinere bezuiniging (ongeveer 4% ten opzichte van de begroting 2014), omdat een deel van de bezuiniging weer wordt geïnvesteerd in nog te bepalen innovatietaken in het sociaal domein. Dit scenario is uitgebreid besproken en kent binnen het AB een groot draagvlak. De bezuiniging, die hiermee uiteindelijk wordt bereikt, wijkt af van de taakstelling uit de brief van de coördinerend burgemeester van de gemeente Oss (5% in 2015, 8% in 2016 en 9% in 2017 ten opzichte van de begroting 2014). Omdat we nu op basis van inhoud keuzes kunnen maken, vinden we deze afwijking verantwoord.

2. Er zullen nog enkele aanpassingen plaatsvinden, die van invloed zijn op de hoogte van de gemeentelijke bijdrage.

In de Voorjaarsnota is voor de indexering de systematiek van de gemeente Tilburg gehanteerd (-/- 0,04%). Het Centraal Planbureau actualiseert de ramingen nog in april 2015. We verwachten dat het indexeringcijfer in de begroting 2016 hoger zal zijn.

Verder is in de Voorjaarsnota uitgegaan van de inwonersaantallen op 1 januari 2014. De cijfers van het CBS (inwonersaantallen op 1 januari 2015) zullen worden gebruikt bij de begroting 2016.

Als gevolg van de bezuinigingen krijgen we te maken met frictiekosten. Deze zijn nu als p.m.-post opgenomen. Bij de begroting 2016 zullen deze verder worden uitgewerkt. Het voorstel van de GGD zal dan zijn om ze te dekken uit een te vormen voorziening ten laste van de algemene reserve.

Mocht het AB bij de bespreking van de Voorjaarsnota besluiten om te kiezen voor scenario 3, dan wordt een stelpost opgenomen voor innovatie/investeringen. Bij de bespreking van de begroting 2016 neemt het AB een besluit over de inzet van deze middelen. Hiervoor wordt nog een inhoudelijk en gezamenlijk visietraject doorlopen.

Communicatie:

De Voorjaarsnota is op 29 januari 2015 besproken in het DB van de GGD. Het AB van de GGD stelt de Voorjaarsnota 2016 op 9 april 2015 definitief vast. De zienswijze van uw raad wordt naar het AB gestuurd, zodat deze zienswijze bij de definitieve vaststelling van de Voorjaarsnota 2016 kan worden meegewogen.

